

ON THE ETYMOLOGY, HISTORICAL ROOTS AND MEANINGS OF THE *YURT* 'HOMELAND'

Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın*

Abstract

From the moment that words first appear in the language of speech, they continue their existence by making changes in sound, structure, and meaning over time. Sometimes the words lose their usage frequency; they remain in dictionaries, in the historical works, but not in the living vocabulary. The word *yurt* 'homeland' is among the words that has been in the vocabulary of the Turkic languages since the earliest written sources. Preserving its initial meaning, the word *yurt*, has gained new meanings in the Turkic literary languages and in its dialects in time within the frame of this basic meaning. In this article, usage forms of the word *yurt* in contemporary Turkic languages, its history, prevalence, origin, and meanings, in short, its features in terms of lexicology, have been studied.

Keywords: *yurt* 'homeland', lexicology, phonetics, morphology, etymology.

Introduction

One of the words, which is used in common in Turkic literary languages and dialects, is *yurt* 'homeland'. The usage frequency of the word *yurt*, which has been in vocabulary of Turkic languages since the first written sources, has increased in Turkic literary languages and dialects and it has expanded its field of concept by gaining new meanings in time. Today the word *yurt* is used with small or big

* Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, shakalin@shakalin.net

- Наделяев В.М., Насилов Д. М. , Тенишев Э. Р. , Щербак А. М. , Древнетюркский Словар. Академия Наук СССР Институт Языкознания, Ленинград: Наука,1969.*
- Nişanyan S., Nişanyan Sözlük Çağdaş Türkçenin Etimolojisi. <http://nisanyansozluk.com> (Erişim tarihi 22.01.2018).*
- Nişanyan S., Sözlerin Soyağacı. 4. Baskı, İstanbul: Everest Yayınları, 2009.*
- Starostin S., Dybo A., Mudrak O., Etymological Dictionary of the Altaic Languages, Liden-Boston, Brill, 2003.*
- Taş İ., Kutadgu Bilig'de Söz Yapımı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009.*
- TDK, XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü, C. VI, 3. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2009.*
- Tekin T., Irk Bitig. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2013.*
- Tekin T., Makaleler I Altayistik, Haz. E. Yılmaz, N. Demir, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2013.*
- Tekin T., Orhon Yazıtları. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2010.*
- Tekin T., Tunyukuk Yazıtı. Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi 5, Ankara: Simurg, 1994.*
- Тенишев Э.Р., Благова Г.Ф., Добродомов И. Г., Дыбо А.Б., Кормушин И.В., Левитская Л.С., Мудрак О.А., Мусаев К.М., Сравнительно Историческая Грамматика Тюркских Языков • Лексика, Российская Академия Наук Институт Языкознания, Москва: Наука, 2001.*
- Tezcan S., Eski Uygurca Hsüan Tsang Biyografisi, X. Bölüm, Ankara Üniversitesi Doçentlik Tezi, Ankara, 1975.*
- Toparlı R., Ahmet Vefik Paşa Lehce-i Osmânî, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2000.*
- User H. Ş., Köktürk ve Ötüken Uygur Kağanlığı Yazıtları Söz Varlığı İncelemesi. 2. Baskı, Konya: Kömen Yayınları, 2010.*
- Yavuzarslan P., Şemseddin Sami Kamus-ı Türkî. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2010.*